

PREDGOVOR

Nakon *Vjesnika bibliotekara Hrvatske* iz 2001. koji je bio posvećen prvenstveno predmetnoj klasifikaciji, ovim tematskim dvobrojem o Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji pokušalo se barem donekle zaokružiti sliku stanja sadržajne obrade u našim knjižnicama.

Univerzalna decimalna klasifikacija koristi se u većini naših knjižnica kao indeksni jezik za organizaciju znanja. O njezinim povijesnim ishodištima, općim značajkama i strukturi, razlozima i načinima tako široke upotrebe, stalnim izmjenama, ali i budućnosti njezine primjene postoji velik broj radova, o čemu svjedoči i opsežna bibliografija radova o UDK u prilogu ovoga tematskog dvobroja.

Iako je iza nas razdoblje u kojem bibliotekari-klasifikatori nisu imali odgovarajuće priručnike na hrvatskom jeziku ili su oni bili zastarjeli, ono što još uvijek nedostaje u našoj stručnoj literaturi o UDK jesu primjeri praktičnog korištenja. Stoga su problematiziranje primjene UDK, navođenje problema iz svakodnevnih prakse koji proizlaze u prvom redu iz nedorečenosti, odnosno nedosljednosti sustava i/ili njegove zastarjelosti, te iznošenje prijedloga za njihovo rješenje bile neke od glavnih tema kojima su se bavili autori.

Pristigli radovi organizirani su prema sljedećim cjelinama:

- povijesni pregled UDK shema/tablica na hrvatskom jeziku,
- klasifikacija građe u knjižnici općeg tipa (Nacionalna i sveučilišna knjižnica),
- klasifikacija građe u specijalnoj (fakultetskoj) knjižnici,
- klasifikacija građe u školskoj knjižnici i
- rezultati istraživanja primjene UDK u pretraživanju informacija u knjižničnim OPAC-ima.

U članku koji donosi pregled shema/tablica UDK na hrvatskom jeziku zaključuje se da su stvoreni uvjeti za normizaciju upotrebe UDK u našim knjižnicama utvrđivanjem određenog standarda za pojedine vrste knjižnica.

Iako većina autora analizira različite probleme vezane uz primjenu UDK (interdisciplinarnost, višenaspektnost sadržaja, zastarjelost klasifikacije u odnosu na razvoj pojedinih znanosti, znanstvenih disciplina i/ili stručnih područja, nedovoljno precizna terminologija i sl.) te daje prijedloge rješenja, zajedničko im je što gotovo svi naglašavaju potrebu uvođenja sustavne, dosljedne i što ažurnije baze podataka načelnih rješenja, odnosno nužnost izrade lokalnih pravila sa smjernicama načina primjene UDK u pojedinoj knjižnici. Naglašeno je, također, da izrada načelnih rješenja treba biti u skladu s čitavom klasifikacijskom shemom, ali i s postojećim stručnim katalogom, odnosno bazom podataka knjižnice. Tome u prilog ide i članak o istraživanju korištenja UDK u mrežnom okruženju provedenom 2004.-2005. u kojem se, isto tako, naglašava važnost razvijanja i postojanja kvali-

tetne normativne kontrole klasifikacijskih podataka, čime bi se znatno olakšala interakcija korisnika i računalnog sustava. Uz to, u jednom od članaka istaknuto je, u stručnoj literaturi dosad zanemareno, i pitanje objektivnosti pri klasifikaciji onih dokumenata kod kojih postoji mogućnost subjektivnog tumačenja njihovih sadržaja.

Možda će predložena rješenja izazvati i koju polemiku, možda će nekome pomoći pronaći put do još boljeg rješenja, dok će neka možda naići na odobravanje i prihvaćanje te se početi primjenjivati u praksi. Osim toga, autori članaka i gostujuća urednica bit će zadovoljni ukoliko ovim tematskim dvobrojem dadu makar i mali poticaj, osobito mlađim kolegama, u angažiranju na promicanju stečenih znanja, a posebice praktičnih iskustava na području sadržajne obrade uopće.

Kao gostujuća urednica, zahvaljujem svim autorima koji su poslali članke, recenzentima čije su primjedbe i prijedlozi doprinijeli boljoj kvaliteti tekstova kao i glavnoj i odgovornoj urednici na pomoći u uređivanju ovog dvobroja.

Lidija Jurić Vukadin